

Zpráva o činnosti TC227/WG1 za rok 2025

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC227/WG1 v roce 2025

V roce 2025 se konala 2 jednání. Obě jednání proběhla on-line formou.

Jarní jednání se konalo 20. 5. 2025

1. Zahájení a schválení programu jednání

Gomez zahájil zasedání ve 10:00 hodin a přivítal členy pracovní skupiny CEN TC227/ WG1. Proběhlo krátké představovací kolo pro nové členy. Gomez přednesl program jednání, který byl přijat s 1 změnou. Skupina SG15 již není aktivní, bod 13 byl vyškrtnut z agendy.

2. Výsledky zasedání CEN TC227, které se konalo 29. dubna 2025

Nejdůležitější podněty pro WG1 byly aktuální informace o vývoji *Acquis*

Acquis Evropské unie (EU) je soubor společných práv a povinností, které tvoří soubor práva EU a jsou začleněny do právních systémů členských států EU. *Acquis* EU se v průběhu času neustále vyvíjí a zahrnuje:

- obsah, zásady a politické cíle Smluv EU,
- veškeré právní předpisy přijaté k uplatňování těchto smluv a judikaturu Soudního dvora Evropské unie,
- prohlášení a usnesení přijatá EU,
- opatření v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky a spravedlnosti a vnitřních věcí,
- mezinárodní dohody, které EU uzavírá, a dohody uzavřené mezi samotnými členskými státy v souvislosti s činností EU.

Kandidátské země musí *acquis* přijmout ještě před svým vstupem do EU. Odchyly od *acquis* (nebo výjimky z něj) jsou udělovány pouze za výjimečných okolností a jejich rozsah je omezen. *Acquis* musí kandidátské země do data svého přistoupení k EU začlenit do svého vnitrostátního právního řádu a jsou povinny ho od tohoto data uplatňovat.

Na předchozím jednání byl představen nejnovější vývoj a v rámci přípravy procesu *Acquis* CPR, bylo doporučeno použít šablonu pro zrychlený proces, která poskytuje pokyny a příklady pro jednotlivé milníky. Vstupní informace, které je třeba poskytnout, budou stejné pro všechny verze CPR, normální i zrychlené. To pomůže urychlit proces zadávání vstupních údajů, jakmile Evropská komise vyzve výbor CEN TC227 k účasti na tomto procesu. Dále bylo také vysvětleno, že doba od zahájení zadávání vstupů do dosažení konsensu o návrhu standardizačního procesu bude trvat přibližně 2 roky. Očekává se, že bude existovat několik iterací práce na zadávání údajů během oficiálního procesu zadávání *Acquis* CPR, protože budou potenciálně existovat rozpory mezi očekáváními referenta Evropské komise a odborníky z odvětví, což povede k jednáním s cílem nalézt konečnou shodu na tom, co se má změnit ve vstupních údajích.

3. Aktuální informace o revizi nařízení o společných ustanoveních ze strany Evropské komise

Gomez sdělil, že dne 4. listopadu 2024 přijala Rada EU novou CPR (nařízení o stavebních výrobcích). Podpisem předsedou Evropského parlamentu a předsedou Rady bylo nařízení zveřejněno v úředním věstníku Evropské unie a vstoupilo v platnost dvacátým dnem po zveřejnění. Články nařízení týkající se vypracování norem budou použitelné jeden rok od zveřejnění v Úředním věstníku. Informace o lhůtách, novinkách v konečném návrhu, možných požadavcích v budoucích harmonizovaných normách a o možnostech, které by mohly být v budoucnu o stavu procesu revize Acquis viz zpráva sekretariátu.

Bylo zdůrazněno, že ačkoli je skupina výrobců „Silniční materiály“ v současné době zařazena na 12. pozici, komise konzultuje s členskými státy jejich normalizační potřeby a do podzimu 2025 bude zveřejněn nový pracovní plán. Tento se bude týkat práce v následujících 3 letech a je možné, že se seznam priorit opět změní.

Podle stávajícího návrhu bude pod WG1 zřízena nová úkolová skupina TG5, v které budou formulovány vstupy pro požadavky standardizace. Obdobný postup bude u ostatních pracovních skupin. Všechny požadavky z úkolových skupin pak bude shromažďovat do jednotné šablony nově zřízená pracovní skupina WG8, která bude předávat podklady do systému Acquis.

4. TG2 Zkušební metody

Lind představil zprávu o činnosti TG2 a výstupy z posledních zasedání.

V současnosti probíhá revize normy ČSN EN 13108-31 Asfaltový beton s asfaltovou emulzí.

EN 12697-53 Zvýšení soudržnosti metodou roztíratelnosti

EN 12697-54 Zrání zkušebních těles pro zkoušky směsí s asfaltovou emulzí

EN 12697-55 Organoleptické posouzení směsí s asfaltovou emulzí

EN 12697-56 Příprava zkušebních těles statickým zhuťnutím

5. Výměna informací o národních výzkumech

V řadě zemí se začínají používat teplé směsi, zejména pak v Holandsku a Německu. V Německu si dali za cíl eliminovat výrobu asfaltových směsí za horka od začátku roku 2025. Problémem je však zpracovatelnost na stavbě. Dobrá zpracovatelnost je specifikována v národních evropských normách minimální teplotou při pokládce. Tyto teploty však nejsou použitelné pro teplé směsi, kdy navíc každá z nich může obsahovat jiné přísady – vosky nebo chemické přísady. Některé země experimentovaly s použitím zařízení na segregaci podle EN 12697-15 a měřili čas průchodu různých směsí násypkou.

Podzimní jednání se konalo 2.12. – 3.12. 2025

1. Zahájení a schválení programu jednání

Gomez zahájil zasedání v 13:30 hodin a přivítal členy pracovní skupiny CEN TC227/ WG1. Byl přednesen program jednání, který byl přijat.

2. Aktualizace revize CPR Evropskou komisí

Tento dokument je návrhem na aktualizaci stanovení priorit pro skupiny výrobců podle nařízení (EU) 2024/3110 (CPR-2024), jak jsou uvedeny v příloze VII nařízení.

Nařízení CPR-2024 vyžaduje zveřejnění pracovního plánu nejméně jednou za tři roky, jak je stanoveno v článku 4. První pracovní plán na období 2026–2028 musí být zveřejněn ke dni použití CPR-2024 (8. ledna 2026). Jako první krok k vypracování pracovního plánu hodlá Komise aktualizovat pořadí, v jakém jsou zahajovány nové podskupiny CPR Acquis.

V roce 2020 Komise konzultovala s členskými státy jejich priority při stanovení práce v rámci CPR acquis. Členské státy byly v průzkumu týkajícího se 34 skupin výrobků požádány, aby uvedly pořadí, v jakém by měla být zahájena práce na těchto skupinách výrobků. Výsledkem této konzultace bylo následující pořadí priorit založené na osmi kritériích:

1. Regulační potřeby členských států,
2. Bezpečnostní otázky související se základními požadavky na stavební práce,
3. Vlastní bezpečnostní otázky stavebních výrobků,
4. Otázky životního prostředí, včetně energie a udržitelnosti,
5. Velikost trhu EU z hlediska objemu,
6. Přeshraniční obchod,
7. Potenciální přeshraniční obchod,
8. Neúplnost nebo neexistence harmonizovaných norem.

Mezi rokem 2020 a prvním čtvrtletím roku 2025 zahájilo práci prvních deset podskupin zabývajících se produktovými řadami. Ve dvou případech bylo rozhodnuto o sloučení práce na dvou produktových řadách.

U dalších tří skupin výrobků byla zahájena práce v rámci tzv. zrychleného postupu. První pracovní plán bude zahrnovat všechny skupiny výrobků, u nichž byly zahájeny práce na acquis, ale žádost o normalizaci nebude přijata do konce roku 2025 nebo počátkem roku 2026. Nová směrnice o stavebních výrobcích určí, že „Komise stanoví priority pracovního plánu pomocí transparentní a vyvážené metodiky, která bude zveřejněna společně s pracovním plánem. Tato metodika bude přinejmenším odrážet regulační potřeby členských států, bezpečnostní otázky související se stavebními pracemi a výrobky a cíle Unie v oblasti klimatu a oběhového hospodářství“.

Důležitou součástí této metodiky je stanovení priorit pro následné podskupiny.

Komise proto navrhuje zachovat v zásadě pořadí stanovené v roce 2020 pro zřizování nových podskupin, protože se zaměřuje zejména na regulační potřeby členských států a bezpečnostní otázky související se stavebními pracemi a výrobky.

Mělo by však být možné přizpůsobit stanovené pořadí:

1. Změnám priorit členských států, pokud jde o jejich regulační potřeby;
2. Zohledněním priorit nové Komise, zejména v souvislosti s připravovaným evropským plánem dostupného bydlení, evropskou strategií pro bytovou výstavbu, dohodou o čisté průmyslové politice a připravovaným zákonem o oběhovém hospodářství.
3. Zajištěním toho, aby byl plně zohledněn rozsah působnosti nového nařízení o stavebních výrobcích zahrnutím všech skupin výrobků uvedených v příloze VII.
4. Synchronizováním prováděcí činnosti nařízení o ekodesignu pro udržitelné výrobky s prací na acquis CPR a zajištěním, aby práce na (podobných) výrobcích, na které se vztahují obě nařízení, probíhaly současně.

3. TG2 Zkušební metody

Lind přednesl zprávu o činnosti TG2 a výstupy z posledních zasedání.

4. Pravidla pro kategorie produktů

V lednu 2019 dokončila pracovní skupina CEN TC227 WG6 návrh pravidel pro kategorii výrobků (PCR) pro environmentální prohlášení o výrobcích (EPD) asfaltových směsí (prEN 17392-1) v souladu s normou EN 15804+A1 (základní pravidla) a předložila dokument k posouzení CEN. Jelikož však byla druhá novela základních pravidel uzavřena k vydání (EN 15804+A2:2019), požádal CCMC CEN TC227 WG6 o přizpůsobení návrhu novým základním pravidlům. Po několika úpravách byla prEN 17392-1 konečně vydána k připomínkám CEN dne 19. března 2020 a výsledky byly obdrženy dne 22. června 2020. Návrh byl zamítnut a bylo obdrženo více než 60 stran připomínek.

Od října 2020 pracuje CEN TC227 WG6 na zjednodušené formě CEN/TS (namísto normy EN) s omezeným rozsahem, která obsahuje pouze minimální povinné moduly pro soulad s normou EN 15804+A2 (tj. A1-A3, C1-C4 a D) plus volitelné moduly A4 a A5.

Během tohoto procesu byly zjištěny různé problémy, jako například přiřazení dopadů souvisejících s R-materiálem, nezbytná definice scénářů konce životnosti atd. Po létě 2023 bylo také obdrženo mnoho připomínek od CEN TC350 a NMC. Všechny tyto připomínky byly zpracovány a nový návrh byl dokončen v dubnu 2024. Po schválení NWI dne 01/10/2024 byl 25. listopadu 2024 rozeslán první pracovní návrh. Po obdržení nových připomínek byla v září 2025 vydána konečná verze, přičemž hlasování se očekává do března 2026. Při dodržení běžného časového harmonogramu a podle současných termínů by CEN/TS měla být zveřejněna do srpna 2026.

Souběžně s tím nové nařízení o stavebních výrobcích (CPR), které vstoupilo v platnost v lednu 2025, zahrnovalo povinné prohlášení o základních vlastnostech souvisejících s dopady na životní prostředí a prohlášení o referenční životnosti (RSL) podle normy EN 15804+A2. V důsledku toho byla CEN TC227 pověřena vypracováním normy CEN/TS do podoby normy EN, včetně:

- Modulů B1 až B7 týkajících se fáze používání.
- Referenční životnosti (trvanlivosti) výrobků.
- Funkčních jednotek.
- Scénáře pro přepravu, výstavbu a údržbu atd.

Během plenárního zasedání CEN TC227 ve dnech 17. až 18. června 2025 bylo rozhodnuto, že tento úkol má být splněn pro asfaltové směsi v rámci CEN TC227 WG1.

Rozsah a cíle

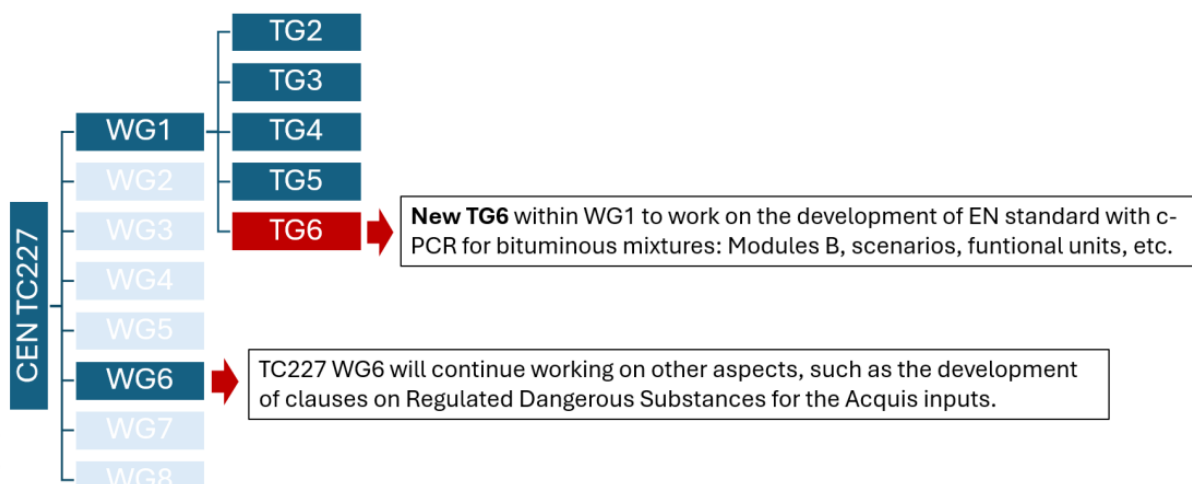
Obecným cílem CEN TC227 WG1/TG6 je vypracovat nezbytná ustanovení CEN/TS pravidel pro produktové kategorie (PCR) pro environmentální prohlášení o produktech (EPD) asfaltových směsí a převést je do normy EN.

K dosažení tohoto cíle bude nutným úkolem pro TG:

1. Přezkoumat současné národní PCR obsahující ustanovení o RSL, funkčních jednotkách, scénářích atd.
2. Přezkoumat dostupné údaje o RSL asfaltových vozovek v celé Evropě, pokud možno segmentované podle typu směsi, typu vrstvy, země a klimatických podmínek atd.
3. Definovat okamžik, kdy asfaltové směsi dosáhnou konce své životnosti.
4. Přezkoumat současné postupy v Evropě týkající se přepravy, instalace, údržby a výměny asfaltové směsi a vypracovat reprezentativní scénáře.

Výsledek

TG předloží zprávu s navrhovanými podklady, které umožní převést CEN/TS PCR na normu EN.

5. Příští zasedání

- Datum a místo konání 1. zasedání CEN TC227 WG1 v roce 2026 bude 6. až 7. května 2026. Místo konání bude ještě určeno.
- 2. zasedání CEN TC227 WG1 v roce 2026 bude ještě upřesněno.

2. Jednání NAT - týmu č. 6

Jarní jednání týmu č. 6 se konalo 4.6. 2025 ve Znojmě

Na jednání byly probírány následující body:

- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
- Informace z CEN/TC 227/WG 1
- Informace z pokládky nízkoteplotních úseků I/27 Přeštice a I/10 Kořenov
- Nízkoteplotní směsi – zkušenosti členů týmu
- Revize normy ČSN 73 6122 Stavba vozovek. Lité asfalty
- Kvalifikační kritéria v oblasti asfaltových vozovek
- Informace z komisí EAPA
- Méně časté poruchy hutněných vrstev a detekce jejich příčin
- Přijetí závěrů
- Prezentace společnosti OMV Česká republika, s.r.o. - novinky v oblasti asfaltových pojiv a pohonných hmot

Podzimní jednání týmu č. 6 +7 se konalo 24.10. 2025 v Cerekvičce

Na jednání byly probírány následující body:

- Zkušenosti z výroby a pokládky NTAS v rámci zkušebních úseků na síti ŘSD
- Diskuze k požadavkům na NTAS
- Zkušenosti z výroby a pokládky směsí modifikovaných pryžovým granulátem
- Diskuze k požadavkům na směsi modifikované pryžovým granulátem
- Ostatní směsi definované v přílohách ČSN 73 6120
- Revize normy ČSN 73 6132
- Využití většího % množství R-materiálu do asfaltových směsí ve vztahu k ČSN 73 6141 a ČSN 73 6121, návrh na tvorbu nové ČSN

- Tvorba normy na požadavky pro ověření přísad určených do AS
- Porovnání různých zdrojů asfaltů z letošní výroby

3. + 4. Informace o uskutečněném připomínkování prEN

V průběhu roku 2024 byly připomínkovány v ČR následující normy:

Návrh na systematickou revizi

prEN 12697-1 Obsah rozpustného pojiva
 prEN 12697-6 Stanovení objemové hmotnosti asfaltového zkušební tělesa
 prEN 12697-11 Stanovení afinity mezi kamenivem a pojivem
 prEN 12697-19 Propustnost zkušební tělesa
 prEN 12697-20 Stanovení čísla tvrdosti na krychlích nebo na Marshallových tělesech
 prEN 12697-21 Stanovení čísla tvrdosti na deskovém zkušebním tělese
 prEN 12697-22 Zkouška pojíždění kolem
 prEN 12697-28 Příprava vzorků pro stanovení
 prEN 12697-34 Marshallova zkoušek
 prEN 12697-39 Zkouška zjišťování obsahu pojiva termickou analýzou
 prEN 12697-40 Propustnost in situ
 prEN 12697-45 Zkouška SATS
 prEN 12697-46 Nízkoteplotní vlastnosti a tvorba trhlin pomocí jednoosé zkoušky tahem

Enquiry

ENQ prEN 12697-10 Zhutnitelnost
 ENQ prEN 12697-13 Měření teploty
 ENQ prEN 12697-14 Obsah vody
 ENQ prEN 12697-17 Ztráta částic zkušební tělesa asfaltového koberce drenážního
 ENQ prEN 12697-18 Stékavost pojiva
 ENQ prEN 12697-23 Stanovení pevnosti v příčném tahu
 ENQ prEN 12697-27 Odběr vzorků
 ENQ prEN 12697-48 Spojení vrstev

5. Předpoklad prací v roce 2026

V roce 2026 bude pokračovat zpracování nových a revize vybraných zkušebních norem řady EN 12697 dle harmonogramu – (normy po pětiletém používání, sběr zkušeností, vlastní připomínkování – enquiry, final voting).

U výrobních norem a norem pro kvalitu řady EN 13108 byly vydány sice normy 2. generace, proces harmonizace norem je však již více let pozastaven. Po interním hlasování TC227 o dalším vývoji, kdy byla zvolena varianta „Příprava na možnou budoucí žádost o přepracování norem a zároveň byla zastavena revize harmonizovaných norem“, byla založena nová pracovní skupina TG5, která bude sloužit k diskuzi o vstupech pro budoucí proces revize a skupina TG6, která bude normy v rámci revidovaného znění CPR připravovat. Dalšími důležitými kroky při přípravě norem v rámci CPR bude EPD – Enviromentální prohlášení o výrobcích a RSL prohlášení o životnosti.

6. Celkové zhodnocení činnosti za rok 2025, doporučení, upozornění

Evropské snahy o prosazení Green Dealu přináší celou řadu byrokratických opatření, které se promítají i do způsobu zavádění nové generace evropských norem pro asfaltové směsi. Všechna opatření typu EPD, LCA a RSL vedou k zbytečnému plýtvání finančních prostředků, nepřinášejí žádné pozitivní hodnoty a zdržují celý proces zavádění evropských norem ve všech odvětvích. Těmito zbytečnostmi se zabývá nespočet lidí na evropské úrovni a následně i národní úrovni jednotlivých států EU. Evropa tak ztrácí konkurenceschopnost, je pozadu v prosazování novinek. Z jednání evropských politiků se vytrácí normální logický úsudek a jsou svazováni řadou nesmyslných nařízení, kterými se pouze ztrácí čas a finance. Jako příklad lze uvést sledování PAU v asfaltových směsích, které je naprosto zbytečné a které nás stojí zejména u oprav a rekonstrukcí asfaltových vozovek nemalé finanční prostředky. Většina asfaltových vozovek byla za posledních 40 let, kdy se nesmí používat dehtová pojiva opravena nebo rekonstruována. PAU ve vyšším množství tedy zůstávají pouze ve starých penetračních makadamech, kde se recyklací za studena deaktivují. Pomohlo nám tedy toto nesmyslné opatření? Bohužel nám pouze zkomplikovalo život. Celkově bych očekával pružnější systém zavádění norem, který by byl zbaven zbytečných byrokratických opatření a to zejména na evropské úrovni.

7. Závěr

Závěrem lze uvést, že pro další úspěšnou dostavbu naší dálniční sítě, opravy a rekonstrukce vozovek je stále velká poptávka po kvalitním kamenivu, kterého je bohužel nedostatek. Je dobře, že se tímto problémem už zabývá vláda a je snahou otevřít nově vytípané lomy. Je nutné si uvědomit, že kvalitní kamenivo potřebuje nejen dopravní stavitelství, ale i ostatní stavební odvětví jako je pozemní stavitelství atd.

Jako velmi pozitivní se ukázala zvýšená možnost použití R-materiálu do asfaltových směsí vydáním revize normy ČSN 73 6121. Řada firem si v důsledku této skutečnosti pořídila nebo pořizuje paralelní buben pro vysoušení vyššího množství R-materiálu. Na posledním týmu č. 6+7 byla zmíněna možnost zavedení doplňující normy pro možnost aplikace až 100 % R-materiálu. Tyto snahy je možné při nedostatku kameniva jen vítat.

V oblasti asfaltových pojiv Evropa stále pokračuje v trendu hybridu konvenčních zkoušek (některých možná již 100 let starých) a pomalého zavádění funkčních zkoušek, které jsou převzaty zejména z amerického kontinentu. Domnívám se, že této nesourodsti by pomohlo rychlejší zavedení funkčních testů v celé škále.

Závěrem je nutno opětovně ocenit úsilí firmy Pragoprojekt a.s. a Sdružení pro výstavbu silnic Praha, kterým se daří každým rokem získat prostředky na financování gestorské činnosti a dalších činností souvisejících se zaváděním evropských norem.

V Brně, dne 8. prosince 2025

prof. Dr. Ing. Michal Varaus
Gestor za TC227/WG1